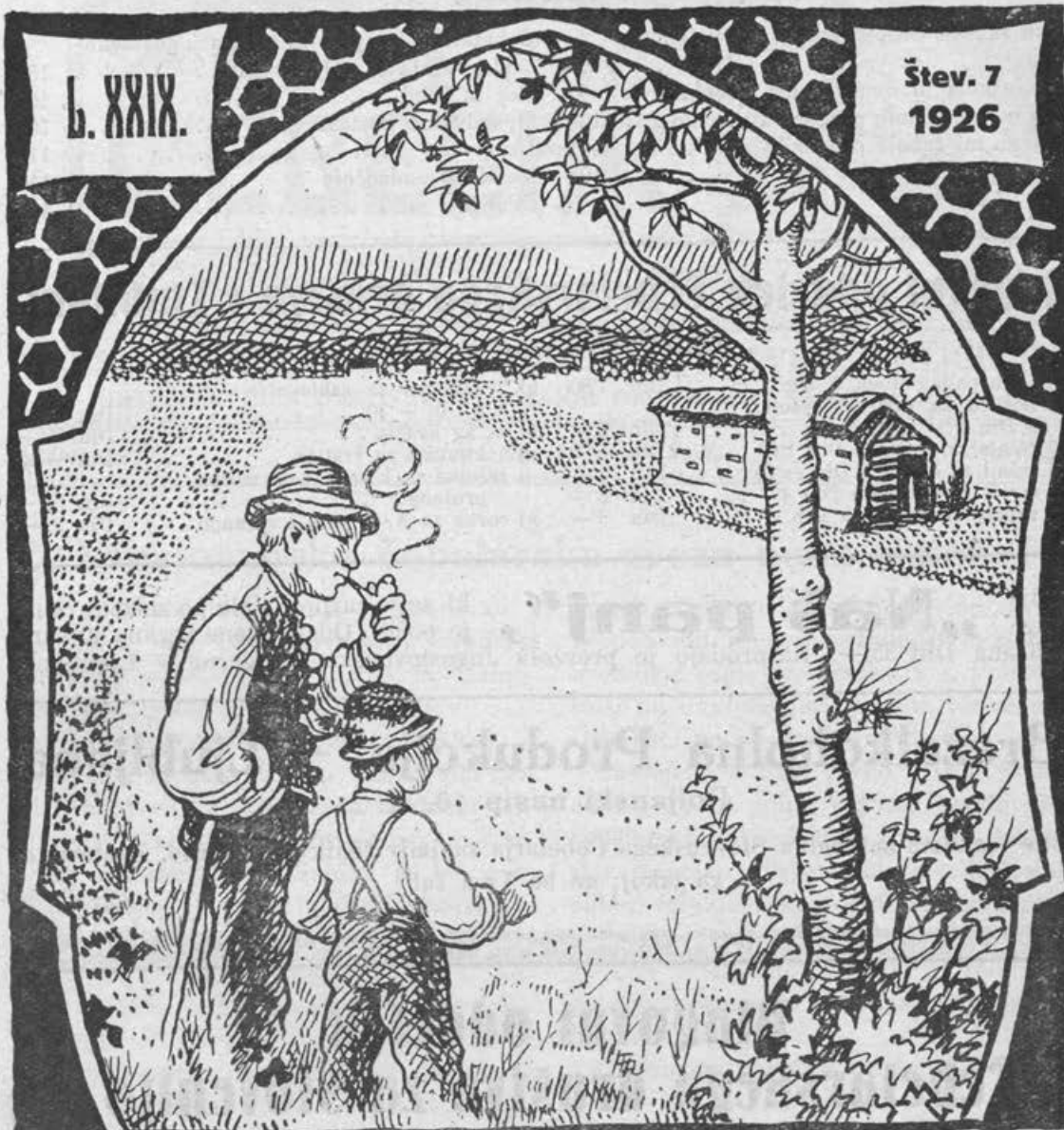

L. XXIX.

Štev. 7
1926

SLOVENSKI

ČEBELAR

**GLASILO ČEBELARSKEGA DRUŠTVA
ZA SLOVENIJO**

Vsebina:

Vseslovsanska čebelarstva zveza ustanovljena	97	Čebelarški kongres in velika jugoslovanska razstava v Dubrovniku	105
O uspešnem in neuspešnem čebelarstvu	97	Roj in med	106
Uvoz tujih čebelnih pasem v Ameriko	100	Opazovalne postaje	108
Kako so mi čebele prezimile	103	Društvene vesti	110
Pozor, podružnice!	104	Vesti iz podružnic	110
		Drobiž	111

Blagovni oddelek Čebelarstva društva v Ljubljani.

Kovinski deli za A.-Ž. panj:

a) 6 finih palic, 40 cm, à Din 1'25	Din 7'50	g) 2 zaporici za zaklopnico à Din —'20	Din —'40
b) 2 nosilca za matično rešetko à Din 1'50	Din 3'—	h) 1/4 kg kvačice	Din 5'—
c) 2 tečaja za vratca à Din 1'40	Din 2'80	i) 1 kljukica za vratca	Din —'35
d) 4 tečaji za brade à Din —'75	Din 3'—	j) rešetka za 1 panj, zelo močna, brušena	Din 12'—
e) 2 mreži za okenca à Din 4'—	Din 8'—	k) cevka za A.-Ž. panj z verando	Din 8'—
f) 4 zapahi za okenca à Din —'75	Din 3'—		

Partija knjige „**Naš panj**“, ki se je razprodajala po znižani ceni, je pošla. Odslej stane vezana 40 Din, broširana Din 35'—. Razprodajo je prevzela Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

„Brezalkoholna Produkcija“ — Ljubljana

Poljanski nasip 10./31

pošlje vsakemu naročniku Slovenskega Čebelarja zanimiv cenik brezplačno. Zahtevajte ga takoj; ne bo Vam žal!

Blagovni oddelek Čebelarstva društva za Slovenijo v Ljubljani

naznanja, da mu primanjkuje **voska**
tako, da je pošiljal nekaj časa **satnice**

samo onim, ki so poslali vosek v zameno. V interesu čebelarjev je torej, da zamenjajo ali prodajo ves vosek, ki ga pridelajo, blagovnemu oddelku. Kdor prinese vosek v zameno, doplača samo delo po Din 12'50 za kilogram po odbitku kale.

Vosek plačuje blagovni oddelek po kakovosti od Din 34'— do Din 40'— za kilogram.

GLASILO ČEBELARSKEGA DRUŠTVA ZA SLOVENIJO V LJUBLJANI
UREJUJE AVGUST BUKOVEC, LJUBLJANA, GRUBERJEVO NABREŽJE ŠTEV. 14

Letnik XXIX.

V Ljubljani, dne 1. julija 1926.

Številka 7.

Vseslovanska čebelarska zveza ustanovljena!

V dneh 15. in 16. maja so zborovali v Bratislavi na češkoslovaškem uredniki slovanskih čebelarskih listov in zastopniki slovanskih čebelarskih društev.

Zborovanje je bilo odlično obiskano. Z velikim navdušenjem so zborovalci soglasno izjavili in sklenili, da smatrajo vseslovansko čebelarsko zvezo za ustanovljeno.

Za začasnega predsednika je bil izvoljen predsednik zveze češkoslovaških čebelarskih društev g. svetnik Bohumil Vančura, za glavnega tajnika g. Václav Šmidlik iz Prage, za podpredsednika g. Jovan P. Jovanović, načelnik ministva prosvete v Beogradu, za blagajnika pa g. František Biolek, vodja šole Pe-

třvaldi. Drugi odborniki niso še izbrani. Prepuščeno je posameznim narodom, da imenujejo svoje zastopnike, i. s. Poljaki in Rusi po dva, Bolgari, Hrvati, Slovenci in Ukrajinci pa po enega zastopnika.

Sklenjeno je bilo, da bo l. 1927. v dneh od 13. do 18. julija v Pragi vseslovanski čebelarski zlet, združen z veliko čebelarsko razstavo. Takrat bo izvoljen stalni odbor vseslovanske čebelarske zveze.

Pozdravljamo ustanovitev zveze iz vsega srca z iskreno željo, da bi rodila bogate sadove v prid in v čast slovanskemu čebelarstvu.

Obširnejše poročilo priobčimo.

Urednik.

O uspešnem in neuspešnem čebelarstvu.

Fr. D. Jug.

Nova naselbina čebel.

(Dalje.)

Vsak podjetnik, preden ustanovi v kakem kraju novo podjetje, vsestransko premisli in preračuna, ali se mu bo izplačevalo. Baš tako bi moral storiti tudi vsak čebelar začetnik, preden začne v kakem kraju nanovo čebelariti.

Predvsem je treba misliti, jeli tam podnebje za čebelarstvo ugodno, ali je toliko paše, da se bodo mogle čebele v splošnem same preživljati brez posebnih čebelarjevih stroškov. Proračun ni težak za tistega, ki ve, da potrebuje močen panj (s 50.000 čebelami) za obstanek v enem letu 40 do 50 kg medu in obnožine. Mi čebelarji

pa s tem nismo še zadovoljni. Ako bi čebele posameznega panja nanosile vsaj 70 do 80 kg medu in obnožine, šele potem bi bili zadovoljni. Potem ostane pri panju 20 kg medu prebitka čebelarju kot nagrada za skrb in trud s čebelami. Ako bi kdo hotel gojiti 10 močnih panjev, znaša celotni donos za dobo enega leta 700 do 800 kg medu in cvetnega prahu. Toliko bi morale čebele zase in za čebelarja nabrati.

Ko se čebelar začetnik seznanj s temi številkami, tedaj naj premisli, ali bo dajala njegova okolica čebelam toliko tega božjega daru. Pomisli naj, ali je v njegovi bližini vsaj približno toliko pašnih virov. Pa to je šele račun brez krčmarja. Vse je še odvisno od narave, to je od vremena. Poleg tega mora čebelar vpoštovati še morebitne druge čebelarje v bližini in koliko panjev imajo. Tedaj se za vsak sosedov panj proračun še pomnoži. Za okoliš enega čebelnjaka navadno računamo 4 km², to je 2000 m daljave na katerokoli stran čebelnjaka. Ako je v okolišu zadosti paše, bodo tudi matice v panjih preskrbele za zadosten zarod, ki bo sposoben, da potrebno medeno zalogo v naravi nabere in nakopiči v panju. Ako ne bi bilo pašnih virov dovolj, pa bi kdo kljub temu v ta kraj naselil čebele, so že izpočetka obsojene v propast ali pa morajo vsako leto s trebuhom za kruhom v tujo pašo.

Legá čebelnjaka.

Zelo težko je pogoditi dober kraj za čebelnjak, ki bi vsestransko ustrezal čebelarju in čebelam samim. Neizkušenec v čebelarstvu bi si morebiti mislil: kljub temu, da ni pašnih virov v bližini, čebelnjak pa vendar spada k hiši, v kateri bívam. Saj čebele lete tudi daleč na pašo, ako je slučajno ni v bližini. V resnici je tudi tako. Kjer vsadimo roj, tam je doma, tja donášajo čebele vsakdanji živež. Če je paša blizu, ga donášajo hitreje in brez velikega truda in žrtev. Ako je

pa daleč, je preskrba živeža počasna, pičla ter združena z velikim trudom in s težkimi žrtvami, ki so včasih celo usodne za panj.

Čebela ni stroj, ki bi mu človek določeval, koliko naj dela, ampak je nežna živalca, popolnoma odvisna od zunanje narave. Ko izleti na pašo, ni gotovo, da se vrne, ker že majhna nezgoda ji je lahko v pogubo. Čebela tudi ni ovca, da bi na paši mulila travo in zelišča, ampak živi le od medu, ki ga nabira na cvetju, in od obnožine! Kjer tega ni, tam tudi ni za čebele. Zanje mora biti kraj tak, da ustreza vsem zahtevam njih življenja, to je: milo in mirno podnebje ter v bližini zadosti paše.

Položaj za čebelarja samega je pa vendar drugačen. Kdor hoče umno čebelariti s premičnim delom, bo imel pri čebelah mnogo opravila, zlasti ob rojenju, ki traja cela dva meseca. Kdor pa hoče biti celo vzoren čebelar, ima tako rekoč sleherni dan v letu kaj opravila pri čebelah. Zato spada čebelnjak v bližino čebelarjevega doma ali vsaj ne daleč od njega. Zaradi tega more pričeti uspešno in vzorno čebelariti le tisti, ki ima tudi svoje bivališče v zavetni legi ali vsaj v bližini kake zavetne lege, kjer so tudi zadostni pašni viri.

To so naravne zahteve za čebele in za čebelarja samega. A kljub temu, da je čebelarstva veda napredovala do viška, greše proti temu naravnemu zakonu zlasti čebelarji začetniki.

Nekoliko dokazov.

Marsikdo, ki si želi nabaviti čebele, si že poprej priskrbi kako čebelarstvo knjigo za začetnike, da se teoretično pouči o najvažnejših čebelarstvih opravilih. Med navodili najde tudi, da mora biti čebelnjak v zavetni legi, obrnjen proti jugu ali pa vzhodu.

Lege so pa različne. So zavetne lege večje in manjše. Manjše zavetne lege so tudi na odprtem svetu, bo-

disi v kaki vasi, ali pri kaki hiši ali pa pred kakim gričkom, v katerega se upira solnce. Solčni pomladanski dnevi so v taki legi res prijetni.

Slučajna ali krajevna zavetna lega na odprtem polju je v zgodnji pomladi za čebele zelo pogubna.¹ Pomladansko solnce čebele prezgodaj izvablja iz panjev. Matice pričenjajo zalegati, čebele pa silijo za obnožino in jo morebiti iztaknejo v kaki oddaljeni zavetni legi ter morajo letati do nje preko odprtega polja. Ker je pa v krajevni zavetni legi (kjer stoji čebelnjak), kadar posije solnce, topleje nego na odprtem polju, ki ga morajo čebele preleteti, jih medpotoma vsled mrzlega ostrega zraka mnogo otrpne in popada. Tako se stare čebele, ki so srečno prezimile, pomladi prehitro pogube.² Mladih čebel za bero pa še ni in panji pomladi ne napredujejo.

Čebelar začetnik lahko čebelari na takem nesrečnem prostoru več let, preden se prepriča, kaj je krivo, da se pomladi panji izlepa ne opomorejo.

Ako že kdo hoče čebelariti na odprtem polju, je bolje, da postavi tudi čebelnjak na odprto polje in ga obrne proti jugovzhodu, da ne piha veter čebelam v žrela. Tako čebele vsaj zjutraj pozneje izletavajo na pašo in se jih toliko ne pogubi. (To velja samo za pomladanske in jesenske dneve; v poletnem času pa to nima dosti pomena).

Ako ima čebelnjak pravo zavetno lego, to je, da stoji v takem kraju, ki je obrnjen proti jugu ne le samo čebelnjak, ampak vsaj nekaj km² obširnega prostora, v katerem rastejo medeče rastline, ki se vrstijo druga za drugo od pomladi do jeseni, se vse laže in uspešneje čebelari nego na odprtem polju. V takem kraju so

čebele mnogo manj izpostavljene vremenskim nezgodam. Severni zračni val jih ne doseza. Južni veter jim ne škoduje. Kadar pa piha severovzhodni veter (ali burja), ta čas se pa pomladi nobena čebela ne prikaže iz panja, ker jim je ta veter najbolj zopern.

Čebelnjak naj bo postavljen v tak kraj, da je ves dan na solncu. Spredaj mora biti popolnoma prost. Visoka drevesa ali pa visoke stavbe v bližini čebelnjaka so čebelam pri izletavanju in vračanju s paše velika ovira.

Čebelnjak naj stoji kjerkoli, a najbolje je, da je obrnjen proti jugovzhodu. Ako je čebelnjak obrnjen popolnoma proti jugu, solnce v poletnem času prehudo pripeka v žrela. Ako je pa obrnjen proti vzhodu, pa solnce pomladi že okoli poldneva izgine izpred panjev. Čebele, ki se vračajo premražene s paše, padajo pred čebelnjakom na zemljo in se ne morejo več dvigniti, ker je v senci že prehladno. (Dalje.)

Nepravičen svet. »Kaka nepravilnost« je rekel hrček, ki je zadovoljno opazoval svojo zimsko žitno zalogo. »Mene graja, čebelo pa hvali svet zaradi neumornega zbiranja.«

* * *

»Šele v tem (v osemnajstem. — Op. ur.) stoletju so izumili umetnost narejati roje ... Schirach meni, da je nastala ta umetnost približno pred 20 leti. A zagotoviti morem, da 80 letni gorenjski čebelarji ne pomnijo začetka te umetnosti, temveč jo poznajo edinole po ustnem izročilu. ... narejenci so na Gorenjskem že 20 let na slabem glasu.« Janša (»Popolni nauk«, § 151).

* * *

Zapomni si: beseda satnik pomeni lesen okvir, ki vanj čebele napravijo sat.

Ne govori o »medunosnih rastlinah«, ampak o medečih!

Rabi besedo narejenec namesto spakedranke »umeten roj«!

Ne smemo pisati »ležeč« in »stoječ« panj, ampak podolžen in pokončen.

¹ To velja za kraje z ostrejšim podnebjem.

² Stare čebele tako navadno pomladi kmalu preminejo. A če padejo nenadno prezgodaj, ko še novih čebel ni, to ni naravno.

Čebelnjaki članov ljubljanske podružnice.

2. Čebelnjak gospoda Antona Rojine v Zg. Šiški h. št. 46.

Uvoz tujih čebelnih pasem v Ameriko.

Osebni spomini urednika Dadanta.

Aleksander Toman.

Mr. C. P. Dadant, lastnik in urednik čebelar-kegalista »American Bee Journal«, ki izhaja v Hamiltonu v državi Illinois, priobčuje že dalje časa v tem listu spomine na dogodke, ki jih je doživel v teku svojega dolgoletnega delovanja v čebelarški stroki, bodisi kot strokovni pisatelj ali pa kot praktičen čebelar. V številki za oktober mesec 1925. leta je priobčil članek o predmetu, ki bo gotovo zanimal tudi naše čebelarje.

Članek se glasi:

Odkar sem začel pisati spomine na stare čase, sem dobil več dopisov, ki žele zvedeti o uvozu tujih čebelnih pasem v našo deželo.

Ko sem leta 1864. začel čebelariti, je bila znana v Združenih državah razen domače navadne črne čebele samo italijanska čebela. Prvič smo jo dobili iz Nemčije, in sicer leta 1859., ker Nemci so že pred tem časom uvažali italijanske čebele preko Alp v svojo domovino ter so jih gojili po raznih krajih Nemčije. Leta 1860. pa je S. B. Parsons semkaj pripeljal več panjev iz Italije. V letih 1863. do 1864. je Mr. Langstroth prejel več italijanskih matic iz Nemčije.

Ob početku mojega čebelarjenja je bilo že več trgovcev z italijanskimi čebelami, vsi pa so razpečavali samo svetlorumeno čebelo. Moje so bile iz čebelnjaka Mr. Graya iz Reilly v državi Ohio. Ta mož se še ni pečal dolgo z vzrejevanjem matic, imel pa je dobre svetlorumene čebele.

Leta 1867. je šel Adam Grimm iz Wisconsinu v svojo domovino v Nemčijo, nato pa v Italijo. Kupil je 100 panjev čebel od profesorja Mona, ki je živel v italijanskem delu Švice, to je južno od alpskega gorovja. To gorovje je čudovita naravna obramba Švice in jo loči od sosednjih dežel zlasti proti jugu. V nekaterih kantonih, ki leže južno od Alp, se pa narod vendarle smatra za Švicarje, čeprav so njih običaji, njih jezik, njih podnebje in njih čebele italijanski. Mala Švica je najslavnejša dežela na svetu, najbolj svobodna. Niti Združene države je ne dosežejo v tem oziru in vendar govore njeni prebivalci tri različne jezike: francoski, nemški in laški.

Pa sem se oddaljil od svojega predmeta. Ko se je Grimmu posrečil uvoz italijanske čebele, je moj oče sklenil, da tudi on to poizkusi. Dobil je naslov italijansko-švicarskega vzrejevalca matic dr. Blumhoffa iz Biasca v kantonu Tessin. Pred menoj leži njegovo pismo z dne 21. avgusta 1868. l., v katerem omenja prejšnjo pomlad srečno poslano matice. Spisal je tudi članek o italijanski čebeli, ki ga je »American Bee Journal« objavil v številki za november mesec 1868. leta. Dr. Blumhoff je bil skrben pošiljatelj, mnogo bolj nego Mona, ki je bil sicer na dobrem glasu, pa je bil pri pripravi pošiljatev zelo površen. To smo pozneje v svojo škodo izkusili.

Nesreča je hotela, da je dr. Blumhoff umrl. To je prekinilo naše uspešno uvažanje italijanskih matic do leta 1872., ko je moj oče sklenil z gospo Elleno Tupperjevo, eno najznamenitejših oseb izmed čebelarjev v državi Iowa (izgovori Ajove), pogodbo, da pojde on v Italijo in bo pošiljal čebele. Tupper je dala denar za potovanje. Moj oče pa je naletel pri pošiljanju matic na oviro, s katero ni računal, na čebelno večšo. Teh je po deželah z milimi zimami jako mnogo ter so čebelarstvu jako nevarne. Panji z dobrimi maticami in veliko množino čebel so varni pred njimi. Zaboječki s satjem, kakršne so takrat rabili za pošiljanje matic, pa niso varni večš. Ko se je moj oče vrnil sep-

tembra meseca 1872. leta s 500 maticami iz Italije, je ostalo samo 60 zaboječkov nepoškodovanih od večš. Velike težave so bile tudi s tem, da je moral moj oče kupovati matice pri raznih kmečkih čebelarjih, kajti takrat v Italiji še ni bilo poklicnih vzrejevalcev matic. Hodil je od kraja do kraja, kupil tu eno matico, tam eno in jih deval v škatlice za razpošiljanje. Vsaki je dodal nekoliko čebel. Preden je imel zbranih dovolj matic za skupno pošiljatev, so bile nekatere že 30 do 60 dni priprte. Ni dvoma potem, da so le tiste matice prebile pot, ki so bile nakupljene nazadnje.

Te velike neprilike pa so imele dobre posledice. Izučile so ga, kako je treba pripraviti pošiljatev. Težko pa je bilo v Italiji najti moža, ki bi pridobljene izkušnje praktično izkoristil. Neki čebelar, pisatelj o čebelarstvu in izdelovalec čebelarkega orodja, z imenom Sartori v Milanu, se je mojemu očetu zdel sposoben za to delo. Kmalu pa se je izkazalo, da mu manjka prave razsodnosti. Čebelam je dal v zaboječke toliko medu, da se je iz njih cedil vso pot v Ameriko in da so čebele v njem utonile. V vsak zaboje je pritrtil še gobo, ki jo je prej napojil z vodo. Na potovanju čebelam ni treba vode, razen če morajo zalego hraniti ali pa če imajo v zaboječku strjen med ali sladkor, da ga morajo topiti. Za to pa potrebujejo le prav malo vode. Šele 1874. leta smo našli prav sposobnega pošiljatelja, Guiseppeja Fiorinija iz Monselice blizu Benetk. Ta mož je dal v zaboječke dva saticka, približno po štiri palce dolga in po tri palce široka, enega praznega, drugega pa s pokritim medom. Poskrbel je, da so čebele saticke prej v satnike dobro pritrdirile. Vsaki matici je dodal približno 50 čebel, ki niso bile ne prestare ne premlade. Vsak transportni zaboje je imel 22 škatlic z maticami. Škatlice so bile vložene v obliki piramide, ki je bila zavarovana s kositrenasto obvezo, na dnu pa je imela napravljeno mehko podlago iz suhega listja, zgoraj pa ročaj. Vse to je bilo potrebno, da je bila pošiljatev varna za dolgo pot v Ameriko.

Matice so dospele v 16 do 22 dneh. Izgub nismo imeli, niti ena matica ni med potom umrla. Tri ali štiri leta smo napravljali izvrstne kupčije, kajti prodajali smo matice po 10 dolarjev. Potem so začeli tudi drugi te vrste trgovino. Ko so matice došle v Hamilton, smo jih dodali plemenjakom, in ko so se dobro izpočile, smo jih pošiljali naročnikom. Ko smo prejeli novo pošiljatev, smo pogostokrat vzeli iz domačih panjev in odposlali matice, ki smo jih prejeli dva tedna prej. Na ta način smo odposlane matice nadomeščali z novimi. Vsako leto smo jih uvozili približno 500. To je bilo v letih 1874. do 1880.

Te priložnosti smo izrabili tudi za to, da smo v naše čebelarstvo uvedli prvovrstne čebele, usnjenorumene barve, krotke in živahne. Prekašale so one, ki smo jih imeli do takrat.

Tiste čase so začeli govoriti o kranjskih in ciprskih čebelah. Pisali smo Fioriniju, če bi nam mogel preskrbeti kranjskih matic. Kranjska dežela je oddaljena od Benetk približno 100 milj, od Italije jo pa loči s snegom pokrito visoko gorovje. To velja tudi skoro glede vseh mej te dežele proti sosednjim, kakor je n. pr. pri Švici. Fiorini je šel na Kranjsko ter nam je poslal deset matic. Te čebele so živalce fine, sive barve, brez sledu kake rumene. Ko so te matice začele zalegati in ko smo ugotovili, da se le malo razlikuje zarod od navadne čebele (svetlejša barva dlačic in večja krotkost), smo se jih iznebili, ker nismo hoteli, da bi se trotje kranjske pasme prašili z našimi italijanskimi maticami. Ugotovili pa smo, da so kranjske dobre za bero, da dobro prezimujejo in so zelo plodovite. So pa tudi nagnjene k pogostemu rojenju. To nagnjenje je Frank Benton razlagal s tem, da čebelarijo v njih domovini v majhnih panjih.

Tiste čase sta potovala po Evropi Benton in Kanadec D. A. Jones, da nakupita najzanimivejših čebelnih pasem. Priporočala sta ciprsko in siríjsko čebelo. Naročili smo Fioriniju, naj nam dobavi nekaj

ciprskih matic. To je tudi storil. Ko smo jih prejeli, smo takoj dvomili o njih pristnosti zato, ker vse niso kazale bakrenobarvene pege na gornjem delu hrbta. To je bil zanesljiv znak čisosti te pasme. Od Fiorinija smo potem prejeli okoli 20 pisem, s katerimi je dokazal, da je matice res prejel s Cipra.

Ciprske čebele so pokazale naravnost peklenko hudobnost tako, da sem v obupu moral zažveplati dva panja. To so bile edine čebele, ki sem jih prostovoljno pokončal. Pri žveplanju sem ugotovil, da so trotje bolj trdne narave nego delavke. Množina žvepla, kateri so podlegle vse delavke, ni zadušila trotov, skoraj vsi so ostali živi.

Za svojo osebo bi se vsakomur prav lepo zahvalil, kdor bi mi ponudil v nakup ciprske čebele — niso zame! Spominjam se slučaja, ko so opikale vse, kar so dosegle: psa, piščeta, race in ljudi, ki so stali 200 čevljev daleč od čebelnjaka. Morebiti sem bil jaz sam kriv — toda dajte mi Italijanke! Čeprav napravim z njimi kako pomoto, jih je vendarle mogoče kmalu pomiriti. Ne utegnem z bakrenobarvnimi ciprovkami uganjati šale. Mimogrede povedano: »Ciprus« je beseda, ki izhaja iz grške besede »Kupris«, pridevek za boginjo Venero, ki pa je tudi sličen latinski besedi »cuprum«, ki pomeni baker. To ime pristoji po pravici tej čebeli, ker je lepe bakrene barve.

Praden končam ta spis, naj omenim še drugih pasem, ki so bile na glasu. Čebele iz Sirije (Svete dežele) se niso nikjer obnesle. Hvalili so tudi banatske čebele. Prav malo ljudi ve, kje je Banat. Ta pokrajina je bila po svetovni vojni razdeljena med Madžarsko, Rumunsko in Jugoslavijo. V Banatu so ugodne razmere za čebelarstvo in za rejo sviloprejk. Najbrž je to tudi vzrok, da so banaške čebele hvalili, toda ne moremo jih smatrati za posebno pasmo, prav kakor ne čebel držav Missouri ali Iowa. Banat ni ločen od sosednjih dežel z gorami, ki bi jih čebele ne mogle preleteti. Italija in Kranjska sta

ločeni od drugega sveta z visokimi snežniki Zaradi tega ne moremo vzeti vrline te pasme, ki jo nekateri priporočajo, za resne.

Kar se tiče pasme »Adel«, je to samo izmišljeno ime, ki ga je uvedel neki čebelar pred leti. Vzredil jo je na podlagi samovoljne izbere nekaterih vrst čebel. Imena tega čebelarja nisem mogel ugotoviti.

Afriške čebele, ali kakor jih tudi imenujejo, punske, egiptovske čebele, ne moremo priporočati.

Še ena čebela je, ki jo hvalijo in ki je tudi resnično dobra: k a v k a š k a. Doma je na jugu kavkaškega gorovja, toda ne v deželi na skrajnem jugu, ki ji pravijo Lenkoran. Čebele iz te dežele so rumene in srborite. Kavkaške čebele iz Tiflisa so v barvi zelo podobne kranjicam. Njih križanke z domačo čebelo se komaj razlikujejo od domačih. Kavkaške čebele so jako rodovitne in krotke.

Z uvozom tujih čebel in z vzrejo matic za kupčijo smo se ukvarjali več let. Ker smo začeli izdelovati satnice, smo morali trgovino z maticami opustiti. Prodaja satnic se nam je zdela igrača proti trudu in skrbi polnemu delu, ki smo ga imeli z vzrejo in razpečevanjem matic. Pogostokrat obžalujem vzrejevalce matic, ki so sužnji vremena, letine, vseh prilik in neprilik lastnega čebelarstva. Nikdar ne vedo, kdaj bodo imeli na prodaj dobre matice. Kupovalci pa kljub temu zahtevajo

od njih lepo rumene, živahne, plodovite matice in da je njih zarod izvrsten za bero.

Pri uvozu tujih čebelnih pasem so bile sitnosti še večje. Ameriški čebelar podaja svoje mnenje o čistosti italijanske čebele na podlagi njene rumene barve. Čim bolj rumena je, tem zanesljiveje je čiste pasme, tako mislijo. Čebele v Italiji imajo res tri rumene pase na zadku, toda v Italiji niso nikdar poizkušali vzrediti čebel, ki bi imele zlatorumene pase. To so poizkušali šele v zadnjih letih. Čebelar, ki je kupoval uvožene čebele, je zahteval, da morajo biti še bolj rumene nego one, ki jih je že imel. Videl pa je, da so uvožene manj rumene nego one, ki so bile vzrejene v Ameriki. Zaradi tega je bilo potem mnogo pritožb. Vsi niso tega storili, bilo jih je pa mnogo in dosti noči nisem mogel spati zaradi tega, ker nisem mogel vse kupce povsem zadovoljiti. Razume se pa, da sem si pridobil tudi mnogo dobrih prijateljev, posebno z dobavo matic, ki so bile usjerno-rumene barve.

Nekateri moji prijatelji mislijo, da imam čudovito dober spomin, da se vsega tega spominjam, toda vse to ne živi v mojih spominih, marveč sem našel v starih pismih. Pisma smo shranjevali in jih imamo celo za 50 let nazaj. Ta pisma sem uredil in našel med njimi pisma naših starih čebelarjev, ki so nad vse zanimiva. Ta pisma izpopolnjujejo moje spomine in iz njih zajemam vedno mnogo zabavnega in veselega

Kako so mi čebele prezimile.

Henrik Peternel — Češnjice.

azimljevanje čebel so smatrali vedno za jako težavno opravilo. Tudi dandanes jih je težavno zazimiti tako, da zaradi zime čim manj trpe.

Prvi pogoj za dobro prezimljevanje je zrak. Ali ga pa potrebuje čebela mnogo ali malo? Dočim je trdil stari mojster Ehrenfels, da

ga čebele pozimi ne potrebujejo mnogo, trdijo nekateri novejši čebelarji, da ga potrebuje čebela razmeroma več proti svoji velikosti nego drugo živo bitje.

Ker sem nepopoljšljiv in preizkušam vse, sem preteklo jesen čebele zazimil tako, da so imele mnogo zraka. Skrbel sem edino za to, da sta bila v panjih strop in vrata dobro zaprta. Prostora nisem zožil,

ker mi je bilo do tega, da bi čebele imele kar največ zraka.

Kakor sem bil jeseni vesel, da mi ni bilo treba devati celih leg papirja panjem za okenca, tako me je pozimi včasih zaskrbelo, ko sem videl zvečer na toplomeru 15, 16, celo 20° mraza, čebele pa brez odej. Ob takih prilikah sem sam sebe ošteval, da vse verjamem.

Težko sem čakal, da bi mraz ponehal. Okoli novega leta so čebele prvič živahno izletele. Skrbelo me je, ali leži na dnu panjev mnogo mrtvic, morda kar za prst na debelo. Pregledal sem krajni panj v spodnji vrsti; resnica, kar za malo prgišče sem jih nagrebel. Sicer se nisem videl v zrcalu, toda čutil sem, da mi je postajalo v lice okoli ušes jako toplo. Sram me je bilo, da sem povzročil tako zlo svojim zvestim prijateljicam.

Treba je bilo osnažiti tudi druge panje in sem se jih lotil kar po vrsti. Zopet sem bil presenečen! Na dnu prvega panja najdem le nekoliko mrtvic, drugo vse zdravo. Prihodnji panj zopet v redu: malo mrtvic, čebele izredno »dobre« volje, skoraj vsak panj mi je dal okusiti sladkosti žela. Tako je šlo do skrajnih panjev na desnici. Tam pa je imel vrhnji panj mnogo mrtvic, spodnji normalno število.

Ves zadovoljen sem zaprl čebelnjak in odslej mirno spal, čeprav je v drugi polovici januarja meseca pritisnil zopet mraz. Februar je bil izredno lep. Čebel takrat nisem pregledaval. Kmalu nato je prišel tretji val mraza, ki je bil najhujši v pretekli zimi. Toda kmalu je nastalo krasno pomladansko vreme, ki je vabilo tudi mene, naj vendar pogledam v panje.

Pri pregledovanju so bile čebele jako hude, znamenje, da jim gre dobro. Nadejal sem se, da najdem v panjih mnogo zalege, ker je bilo poprej toliko lepih dni. Toda našel sem le mlado zalego, v nekaterih panjih celo samo jajčka, znamenje, da čebele pozimi niso zalegale. Sedaj mi je bilo jasno, zakaj čebele niso med zimo hotele izletavati po cele dneve, dasi je

bilo zunaj 10 stopinj toplote v senci. Kljub ali baš zaradi tega, ker niso pozimi zalegale, so ostali panji jako močni razen nekaj slabičev. Dva končna panja sta pa izgubila mnogo čebel, ker je mraz pritisnil nenadoma na zunanjo steno in se čebele niso mogle pravočasno stisniti v gnezdo. Od treh slabičev-rezervistov, ki sem jih prejšnje leto naredil iz prgišča čebel in mlade matice, sem porabil dva, ker sem našel dva plemenjaka osirotela. Ostali so mi še trije slabiči, vsi drugi panji so pa — lahko rečem — močni.

Ker je bila minula zima kakor nalašč v škodo čebelam, saj se je naglo menjavala izredna gorkota z ostrim mrazom, sem spoznal, da sem doslej pustil čebelam premalo duška. Za bodoče bom pa skrbel, da bodo dobivale vselej toliko zraka kot minulo zimo.

S temi vrsticami sem se oddolžil obljubi, ki sem jo dal jeseni, da bom poročal, kako so mi čebele prezimile.

»Trotje so moškega spola. Njih edino opravilo je, da matice oplemenjajo.«

Janša (»Popolni nauk«, § 8).

* * *

»Matica ni brez vzroka v taki časti pri svojem ljudstvu, saj je edina in prava mati čebel.« Janša (»Popolni nauk«, § 7).

Pozor, podružnice!

Vse podružnice, ki so bile naprošene, da poizvedujejo in poročajo o starih končnicah, čebelnjakih, orodju in drugih čebelarstvih starinah, prosimo, da vprašalno polo izpolnijo in jo pošljejo uredništvu, če tega še niso storile.

Zadeva je za popis našega starega čebelarstva zelo važna, zato naj podružnice store vse, da odgovore na stavljena vprašanja kar najvestneje. **Urednik.**

Čebelarški kongres in velika jugoslovanska razstava v Dubrovniku.

avljamo, da bo razstava od 22. do 29. avgusta, kongres pa dne 22. in 23. avgusta.

Preskrbljeno je, da bodo cenjeni čebelarji in čebelarice za časa razstave s hrano in s

stanovanjem po volji preskrbljeni.

Hrana bo dvojna: 1. po volji posameznika, 2. skupna. Skupna hrana (obed in večerja s $\frac{1}{4}$ l vina vred) se bo dobila za 25 Din dnevno. Hrana bo povoljna, za kar jamči razstavni odbor.

Stanovanja: skupna ležišča brezplačno; prenočišča za 5 do 10 oseb skupno v eni sobi na žimnicah proti malenkostni odškodnini; prenočišča v zasebnih stanovanjih v skupinah po 2 do 4 osebe po zmernih cenah; naročene sobe v hotelih od 35 Din dalje dnevno. Kdor želi tega ali onega prenočišča, naj se oglasi pri svojem čebelarškem društvu, ki nas bo potem obvestilo. Prijave je poslati najkasneje do 8. avgusta.

Za plačilo prenočišč za prijavljene goste so odgovorni prijavitelji. Vsa pojasnila v tej zadevi daje podpisana zadruga.

* * *

50% popust na železnicah in na parniških je zasiguran. Kdor obiše razstavo, plača samo vožnjo do Dubrovnika, tam pa prejme pri naši zadrugi potrdilo in se bo lahko peljal domov s starim voznim listkom, ne da bi kaj doplačal.

Kdor želi potovati po morju, se mora prijaviti po svojem društvu najkasneje do 1. avgusta in prositi za legitimacijo, ki stane za organizirane čebelarje 10 Din, za neorganizirane pa 25 Din. Legitimacije bodo veljale za vožnjo na povratku samo tedaj, če bo dubrovniška zadruga lastniku potrdila, da je obiskal razstavo, sicer bo lastnik izgubil ugodnost popusta za vožnjo na razstavo in nazaj.

* * *

Prevoznina za razstavne predmete pojde v breme zadruga, ako bo naprošeni popust odobren. Vsi predmeti morajo biti predani železnici tako zgodaj, da jih prejme zadruga 8 dni, čebele pa vsaj 3 dni pred razstavo.

Kdor namerava razstaviti, mora poslati prijavo zadrugi najkasneje do 1. avgusta in obenem navesti predmete, ki so na prodaj in za katero zadnjo ceno.

Razstavni prostor je brezplačen. Od prodanega blaga pripade skladu razstavnega odbora 10%.

Vsi predmeti, zlasti med, vosek, medeni likerji, slaščice, medice itd., morajo biti okusno opremljeni in pravilno spravljani. Za škodo, nastalo na železnici, zadruga ni odgovorna. Predmete bo razpravljala zadruga.

Čebelarjem priporočamo, naj se razstave kolikor mogoče številno udeleže in pošljejo mnogo lepih predmetov. Poskrbljeno bo za močno reklamo, ki bo le v korist čebelarjem.

* * *

Na sporedu so tudi izleti po romantični morski obali in v kopališča, izleti z motornim čolnom v Reko, morebiti tudi v Slano (pregled dveh velečebelarstev). Na programu so tudi izleti z avtobusom in zasebnim parobrodom v Boko, Cavtat, Perast in Kotor.

Vsi izleti bodo stali 30—50 Din za posameznika. Ako bodo sredstva dopuščala, bodo cene še znižane.

* * *

Torej — na veselo svidenje, bratje in sestre, na našem sinjem Jadranu!

**Jugoslovanska pčelarska zadruga
v Dubrovniku.**

I. Antonioli, ravnatelj.

Jelena Ohmučević, namestnica.

Roj in med.

Narte Velikonja.

I. Pri Cajnarju je bilo vse razburjeno. Dogodilo se je nekaj, na kar nihče ni mislil. Dogodek je spravil Cajnarjeve v hudo zadrego. Proti poldnevu, ko je Cajnar baš okopaval nekaj na vrtu, je prišumel čez sadovnjak roj čebel, sedel v zidno razpoko ter zlezal skozi zid pod pōd.

Iz izbe se je zaslišal otročji krik, in ko je Cajnarica priletela gledat, kaj je, je našla v gostem šumu čebel najmlajšega, ki je otepal čebele ter kričal, da ga bodo muhe.

V prvem trenutku si Cajnar ni vedel pomagati; ni bil čebelar. Ker je slišal, da čebele ogrebajo, je tudi sam vzel zabožček in metlico ter jih ogrebel, ko so se še držale zidu, v zasilni panj. Čez nekaj časa je bil panj zopet prazen; v izbi pa so vrele čebele skozi razpoko, da si nihče ni upal vstopiti.

»Če bi le poslali po Breznika!« je dejala nazadnje Cajnarica, »on razume to reč.«

Kovač Breznik je prišel, ogledal vso stvar, plosknil z rokami, kakor da otresa saje, ter se popraskal za ušesom: »Z matico je vrag! Čisto nekje pod pōdom je. Deske moramo odtrgati!«

»Tistega pa ne! Kdo bo spravljal to šaro. Naj kar tako ostane, še najbolj bodo s poti!« se je oglasila Cajnarica. »Razpoke zamažemo, pa bo. Skozi zid jim pa nihče ne brani.«

Tako so čebele ostale pod Cajnarjevim pōdom.

II.

Drugi dan popoldne se je oglasil stari Prhar. Ustavil se je pred hišo, položil roko na oči, kakor da se mu bolšči, pljunil izza vivčka ter stopil k Cajnarju.

»Slišal sem, da imaš čebele!«

»Imam!« je dejal Cajnar, neprijazno zroč soseda, s katerim sta bila zaradi potov in košnje in kokoši zmerom sprta.

»In šele en dan?«

»Ne, šele poldrugi dan!« je popravil Cajnar.

»Čisto prav, jih bom pa kar ogrebel!«

»Kaj boš?«

»Ogrebel, pravim!«

»Kaj praviš?« je rastel Cajnar.

»I no, saj nisi gluh — svoje čebele ogrebel.«

»Če so tvoje —«, je porogljivo povlekel Cajnar.

»Moje,« čigave pa?« je jezno pljunil Prhar, tako da je prsnil Cajnarici na predpasnik, ki je pristopila.

»Ali imajo rdeč trak okoli vratu, da jih poznaš, ali si jim pa obril kocinice na nogah?« se je smejal Cajnar.

»Meni so ušle in jaz jih hočem nazaj!« je rastel Prhar, ki se mu je vivček tresel v ustih. Koničasti obradek je migal od razburjenja in srda.

»Nihče ne bo kvaril pōda, ne ti in ne kdo drug!« se je vmešala Cajnarica.

»Jaz pa pravim, da jaz! Po svoje čebele smem, kamor hočem!«

»Da — po svoje,« je dejal Cajnar. »Ko dokažeš, da so tvoje!«

»Nihče!« se je razjezila Cajnarica.

»Bomo videli, bomo videli,« je pomežiknil Prhar.

In je pljunil ter jo mahnil naravnost k odvetniku.

III.

Stari odvetnik Komar je pogledal izza naočnikov in zmajal z glavo:

»Oče, tožbe ne svetujem! Če bi se res dalo dokazati, da so čebele Vaše, Vas bodo preveč stale. Pōd boste morali popraviti!«

»I, saj to je tisto. Ko bo videl, da izgubi, se poravna in pogoj za poravnavo bo, da pusti pōd dvigniti brez odškodnine!«

»Jaz sem svojo rekel — če pa le hočete! — Medu ne bo iz tega!«

»O, bo, bo!«

In sta vložila tožbo zaradi roja čebel in za pričo je bil naveden pegasti Janez, ki naj pove, da je roj ušel Prharju.

»Bog vé, kdo bo lizal ta med?« se je muzal sodnik, ko je prečital tožbo.

IV.

Cajnar je prejel tožbo. Bil je ves iz sebe.

»Tako!« je bruhnul. Da so čebele njegove! Saj nimajo rdečih zapestnic, da bi jih poznal. Ne, Prhar, tega medu ne boš!«

In je letel k odvetniku Polcu.

»Koliko rojev je bilo tisti dan v vasi?« je vprašal odvetnik.

»Trije. In moje priče bodo povedale, da roj nikdar ne bi bil priletel od Prharja k meni!«

»Ali sta kaj sprta?« je vprašal odvetnik.

»Ino, prijatelja nisva. Saj ko bi bil prišel z lepo besedo — pa ni! Tožit je letel. Že zaradi možatosti ne dam roja. Naj ga iztoži!«

In je stvar izročil odvetniku.

Protí večeru je precej truden in naložen meril cesto ter glasno razlagal:

»Ne boš medu, Prhar — hep! — Ne boš — hep — če hišo zabijem — hep! Korajža — hep! Ali grem prav? — hep! O, tega medu ti ne boš! — hep!«

V.

Dan obravnave.

Prhar je stal pol ure pred oznanjeno uro pred sodiščem ter zabičeval pegastemu Janezu, naj ne pozabi povedati, kako je slišal šum.

»Saj si slišal šum?«

»Šum!« je prikimal Janez.

»Od leve strani!«

»Da, od leve strani!«

Nato sta šla na hodnik.

»Kontumacijon!« se je veselil Prhar, ko je videl, da manjka še pet minut in ni še nikogar.

Stari sluga Blaž ga je spoznal kot starega znanca ter ga vprašal, kako kaj roje čebele.

»Uhajajo!«

In je razložil, zakaj gre.

Sluga Blaž je pomežiknil vsevedno in pokroviteljsko.

»Ne morete izgubiti!«

Pegasti Janez je od začudenja razkleščil usta ter ponovil: »Ne more izgubiti, ker ga tak gospod s svetlimi gumbi tako pozna!«

A točno ob minuti sta prišla oba odvetnika in Cajnar s pričami.

Sodnik je začel in vprašal: »Kako ste poznali, da so Vaše čebele?«

»Po rdečem traku!« je zinil nekdo med poslušalci. Vaščani so bili radovedni, kako se stvar izteče in se jih je kopica nabrala pri obravnavi.

Splošen krohot.

Sodniku je smeh šinil preko obraza, toda zresnil se je ter jezno opomnil moltilca.

»Tukajle Janez je slišal šum!« je dejal Prhar.

»Priča Janez Vrbnik!«

»Jaz — tukaj!«

Ko je povedal, kako mu je ime in vse druge osebne podatke, ga je sodnik vprašal: »Kaj ste slišali?«

»Šum!«

»Dobro, šum!«

»Da, šum od leve strani!«

»Naj pove, kako je stall!« je dejal Cajnar. »Kje je imel mojo hišo?«

»Prav. Kje je bila Cajnarjeva hiša?«

Janez se je zmedel.

»Cajnarjeva hiša? Mislim, da za hrbtom ali pa na desni!«

»Potem so letele mimo!« je dejal Cajnar.

Pegasti Janez je mencal in iskal z očmi Prharja.

»Če oče Prhar pravijo, da so njegove. Pozna jih!«

»Po čem jih pozna?«

»Ne vem!«

»Kocinice jim je obrill!« se je zopet oglasil zadaj Srebotnjakov Pavle, ki je imel piko na Prharja — nekoč ga je bil ovadil, da nastavlja zajcem. »Zakaj jim ni nastavlil?«

Pavle je od sodnika dobil dva dni zapora zaradi motenja obravnave, toda sodnik si je grizel ustne od smeha in nazadnje razsodil, da Prharjevo tožbo zavrača, ker ni mogel dokazati, da so čebele njegove. »Trem so tisti dan ušli roji, posebnih znakov niso imeli,« je hudomušno pristavil. »Stroške mora plačati Prhar.«

»Pa bi bil le navezal trakov okoli vratu, vsaj trotom, ki nimajo drugega dela!« je klical šepavi Matevž, ko je šel Prhar mimo.

»Radoveden sem pa le, kakšen bo med!« je godrnjal za njim!

VI.

Po tej pravdi se je začelo. Prhar je Cajnarja tožil zaradi poti, Cajnar Prharja zaradi motenja posesti, Prhar Cajnarico zaradi žaljenja časti, Cajnarica Prharico zaradi telesne poškodbe, ker jo je bila udarila s perilnikom.

Tisti Božič sta odvetnika jedla medene potice. Cajnarju je roj pod pôdom poginil, sam ni vedel zakaj. — Prhar je dejal, da nepošteno blago nima teka. Cajnar je zopet tožil in izgubil, ker ni mogel dokazati, da je mislil njega.

Prhar je svoj med prodal, da je imel za pravnne stroške. Pravi, da bo še tožil. Išče samo prilike, Cajnar pa se tudi ne mara vdati in je dognal, da je groblja, s katere je vzel Prhar dva kamena, po mapi na njegovi parceli.

Kakor kaže, bosta odvetnika imela tudi drugo leto medene potice o Božiču.

Pozor, čebelarji! Kdor ima lepo podobo svojega čebelnjaka, naj jo blagovoli poslati uredništvu zaradi priobčenja v »Slov. Čebelarju«. Podoba (fotografija) mora biti čista, ostra in mora imeti velikost razglednice.

Opazovalne postaje.

Jos. Verbič v Ljubljani.

Z letošnjim majem smo bili čebelarji zelo nezadovoljni. Od vseh strani so prihajale tožbe o mrzlem in deževnem vremenu.

Da naše rastline mede, je potrebna višja toplina zraka in bolj suho vreme, nego je bilo ta mesec. Iz razpredelnice I. je razvidno, da smo imeli v zadnjih štirih letih letošnjega maja meseca najnižjo toplino in največ deževnih dni. Zaradi tega je tudi donos v letošnjem maju mesecu izredno slab. Razpredelnica II. kaže tudi povprečni prirastek na teži vseh opazovalnih postaj, razpredelnica III. pa absolutni prirastek nekaterih postaj v mesecu maju zadnjih štirih let.

Proti koncu meseca je pričela mediti smreka. Ta ugodnost in upanje, da bodo vsaj v juniju travniki nekaj dali in da bo medila jelka, oživlja čebelarjem dobro voljo.

Razpredelnica I.

Mesečni pregled za maj zadnjih štirih let.

Leto	Povprečni mesečni donos dkg	Povprečna toplina	dni je bilo povprečno		
			Izletnih	Solčnih	Deževnih
1923	698·9	+ 14·9° C	29·7	18·2	7·8
1924	714·6	+ 16·2° C	26·4	15·5	12·-
1925	564·-	+ 14·9° C	27·6	12·6	10·6
1926	350·7	+ 13·1° C	27·8	10·2	13·3

Mesečni pregled donosa meseca maja zadnjih štirih let.

V krajih		Ljubljana	Vič	Moste	Škofja Loka	Vrhnika	G. Logatec	Cerknica	Sv. Gregor	Struge	Novo mesto	Rožni dol	Hrastnik	Sp. Ložnica	Orehova vas	Vržej	Sv. Lovrenc
Donosa je bilo dkg v maju leta	1923	35	-60	30	1770	×	×	1200	1096	1950	290	1150	×	×	690	955	780
	1924	60	×	100	1060	10	615	965	2228	365	600	780	×	705	405	1887	×
	1925	365	×	215	525	135	365	640	634	535	530	990	1242	1015	455	×	330
	1926	110	520	-30	-30	×	160	140	594	195	710	410	142	185	×	205	×

× Podatki niso znani.

— Črtica pred številom kaže zgubo na teži.

Društvene vesti.

Tečaji v juliju. 4. julija v Št. Jurju ob juž. žel. celodnevni tečaj. Začetek ob 9 dopoldne v kmetijski šoli. — 25. julija v Črešnjevcu pri Slov. Bistrici celodnevni tečaj. Pričetek ob 10 dopoldne v šoli, nadaljevanje pa ob 2 popoldne pri čebelnjaku g. Repnika na Črešnjevcu. — Tečaja se bosta vršila ob vsakem vremenu.

11. julija v Mežici pri Prevaljah pri čebelnjaku g. Blatnika ob 10 dopoldne.

* * *

Izšla je prva številka »Jugoslovanskega čebelarškega pregleda«, ki ga izdaja »Savez ju-

goslavenskih pčelarskih društava«. Vsebinska je jako pestra in zanimiva. Prva številka stane 20 Din brez poštnine. »Pregled« prodaja blagovni oddelek našega društva. Napredni čebelarji, sezite po njem!

Jože Okorn.

* * *

Pozor, slovenski delegati Saveza! Denarno stanje Saveza ni tako, da bi delegati mogli računati s povračilom potnih stroškov za letošnji kongres v Dubrovniku. Kdor se ga namerava udeležiti, bo moral potovati na svoje stroške. Toliko v informacijo na vprašanja.

A. Bukovec.

Vesti iz podružnic.

Ljubljanska podružnica. Prihodnja odborova seja bo dne 7. julija 1926. l. ob 8 zvečer pri »Nacetu« na Martinovi cesti. Po seji bo razgovor o raznih čebelarških zadevah. — Prezel, tajnik.

Podružnica za Ptuj in okolico si je nabavila točilo, ki ga daje svojim članom na razpolago proti dnevni odškodnini 5 Din in garanciji za kake poškodbe. Pri zaračunavanju odškodnine računamo del dneva za celega. Točilo izposojeuje podružnični tajnik v breški šoli, kamor ga mora vsak izposojevalec vrniti. Najdaljša izposojevalna doba znaša tri dni. — Sporazumno in z moralno podporo srezkega poglavarstva pregledujejo podružnični odborniki čebelnjake po ptujskem sodnem okraju. (Živeli! Podružnice, posnemajte! — Op. uredn.) V cirkovski fari smo našli pri dveh čebelarjih gnilobo. — Tajnik.

Podružnica v Kranju je imela občni zbor dne 6. januarja t. l. Po otvoritvi zboru po predsedniku

je podal poročilo blagajnik. V blagajni je ostalo konec leta 1925. še 634 Din. Računi so bili pregledani in odobreni. Podružnica je imela v pretečenem letu eno sejo. Takrat je sklenila, da zaprosi vsa bližnja županstva, naj glede na izredno veliki dovoz čebel v ajdovo pašo nalože na vsak panj 10 Din naklade, toda le od tistih panjev, ki so preko normalnega števila na dotičnem pašišču. Domačim čebelarjem sicer ni obstanka, ker so v kranjsko okolico lani pripeljali nad 5000 panjev. Pri volitvi so bili izvoljeni: Ivan Japelj za predsednika, Jernej Ručigaj za blagajnika, Jožef Železnikar za tajnika, Jožef Udir in Jernej Rozman pa za odbornika. Za delegata je bil izbran Jernej Ručigaj. Pri točki »Raznoterosti« je bilo sklenjeno, da podružnica naprosi osrednje društvo, naj dovoli tudi gorenjskim čebelarjem opazovalnico. Primeren prostor zanjo bi bil pri J. Rozmanu v Britofu.

Drobiž.

Urednik.

»Lepa naša domovina«... Čebelarstva podružnica v N. je nedavno prejela naslednje pismeno obvestilo: »Z odlokom velikega župana X oblasti je bil semkaj nakazan manjši znesek z nalogo, da ga razdelimo posebno zaslužnim in uspešnim čebelarjem kot manjše častne nagrade. V zmislu tega odloka sem ondotni podružnici nakazal 60 Din. Podružnico pozivljam, naj ta znesek podeli v imenu velikega župana X oblasti onim čebelarjem v okolju podružnice, ki imajo največje zasluge za čebelarstvo. Nekolkovane pobotnice o razdelitvi zneska je semkaj predložiti najkasneje do 22. maja 1926. l. — Sreski poglavar.« — K takemu načinu pospeševanja čebelarstva nimamo ničesar pripomniti. Blagor čebelarjem, ki ostanejo kljub tem »častnim« nagradam dobre volje!

Proti čebelni uši priporočajo, da denemo v panj korenine kolmeža (lat. *acorus calamus*, nem. Kalmus). Priporočamo, naj poskuša, komur se nudi prilika, ter poroča o uspehu. Kolmežev duh je močan, a ni neprijeten, zato se ni bati, da bi čebelam škodoval.

(»Leipz. Bztg.«)

Ameriška reklama. »American Bee Journal« prinaša tole vest: V neki čikaški ulici imamo štiri trgovine z medom. Prva razglaša: »Imamo najboljši med v Čikagu!« Druga hoče prekositi prvo z naznanilom: »Prodajamo najboljši med na zemlji!« Tretja ogorčeno inserira: »Naš med je najboljši na svetu!«, toda četrta tvrdka si pomaga iz zadrege z oglasom: »Najboljši med v tej ulici dobite pri nas!«

Izvoz jugoslovanskega medu je popolnoma ponehal, dasi imamo blaga v obilici. Vse tuje države so zaščitile svoja čebelarstva z visoko uvozno carino na med, oziroma s prepovedjo uvoza. Naša vlada se pa kritične situacije našega čebelarstva očitno ne zaveda. Sklepa trgovinske pogodbe, ne vpraša nikoogar za svet, na katere naše kmet. pridelke bi kazalo zlasti paziti, da se jim omogoči izvoz v tujino. Tudi čebelarske organizacije spe spanje pravičnega in ne nastopijo v kritičnem času, da bi opozorile vlado na težko situacijo naše trgovine z medom in s čebelami. Potem, ko so pogodbe že sklenjene in podpisane, pa začnejo zdihovati, da z medom nikamor ne moremo! Produkcija medu se bo stalno večala, seveda ne v Sloveniji, pač pa v ostalih delih naše države. Če hočemo, da bo naše čebelarstvo moglo živeti, bomo morali vse drugače skrbeti za kolikor toliko neoviran izvoz medu

in čebel. To pa je mogoče doseči edinole pri sklepanju trgovinskih pogodb. Kar je bilo mogoče priboriti vinogradnikom, namreč izvoz večje množine vina v Avstrijo in Čehoslovaško, to bi lahko dosegli tudi čebelarji, če bi se bile čebelarske organizacije pravočasno zganile. Pazimo torej, da ne zamudimo prve prilike, ki se nam bo nudila. Takrat pa nastopimo pri vladi z vso odločnostjo.

Ali so potonke strupene? Že mnogo let opazam, da ostajajo čebele na cvetovih potonk tudi čez noč. Čez dan jih je v vsakem cvetu prav nenavadno mnogo. Vse nabirajo obnožino. Na posameznem cvetu se pomude zelo dolgo. Če pa v mraku odgrneš cvetne liste — potonka se na noč zapre — najdeš v vsakem cvetu po več čebel, ki ne morejo nikamor. Na mojem vrtu, zlasti pa na sosednem, je mnogo teh rastlin; ostajanje čebel v cvetovih pa tako očitno, da se mi vselej vsiljuje vprašanje, ali ni morda obnožina te rastline čebelam škodljiva, tako kakor je škodljiva podleskova obnožina. Kdo izmed čebelarjev bi vedel o tem kaj povedati?

Zima v Kanadi pobere vsako leto nad 10% panjev. V deželi Quebec jih je pobrala v letih 1918. do 1925. nad 100.000 v vrednosti 1 milijona dolarjev. Ameriški čebelarji se čimdalje bolj oprijemajo prezimovanja v kletih, ker so izgube pri prezimovanju na planem v severnih delih Amerike prevelike. — Tudi ameriški način razpostavljanja panjev po tleh pod milim nebom ima svojo slabo stran.

(L'Abeille.)

Zanimivi poizkusi. Gospod Ludie je napravil s podporo kmetijskega ministrstva Zedinjenih držav ameriških zanimive poizkuse pri čebelah. S pomočjo zanesljivega števca, ki je podoben števcu, kakršnega uporabljajo telefonske centrale za zabeleževanje pogovorov, je dožgal, da napravi posamezna čebela v vsem svojem življenju komaj 32 izletov, potem pa umre. Že prej je bilo znano, da nabere posamezna čebela ob dobri beri povprečno 25·3 mg medu na dan. Treba je torej 40 tisoč čebel, da naberejo 1 kg medu. Teh 40 tisoč tovorov (po 25·3) pa zahteva 32 izletov vsake čebele. Dr. Lundi je te številke preizkusil in dožgal, da so resnične. Ugotovil je, da se od onih čebel, ki vsakokrat izlete iz panja, 3·16% ne vrne več. Izguba 3·16% čebel pri vsakem izletu pa zahteva, da napravi posamezna čebela v svojem življenju povprečno le 31·65 izletov. Dr. Lundijeve raziskave je

ministrstvo objavilo, gospod Lundie si je pa z njimi zaslužil čast doktorja. Toliko po »Bullet de la Soc. Rom. d'Apicult«. Da bo pa stvar še laže razumljiva, povemo, da ima zelo močen panj približno 20.000 takih čebel, ki izletavajo na pašo. Znano je, da nabere močen panj ob izvrstni paši 3 do 4 kg na dan. Pri 3 kg donosa bi moralo 20.000 čebel izleteti šestkrat na dan ($20.000 \times 25,3 \text{ mg} = \text{okroglo } 500 \text{ g} \times 6 = 3 \text{ kg}$). Če izleti posamezna čebela v svojem življenju le 32krat, bi je bilo v petih dneh konec ($5 \times 6 \text{ izletov} = 30$). Morda pa opazovanja dr. Lundija le ne bodo držala?

Tudi »neverjeten« dogodek. Nedavno mi je rojil neki panj. Točno sedmi dan po prvcu sem opazil, da je začel odganjati trote. Kaj pa to, sem si mislil sam pri sebi. Danes bi moral zapeti, pa odganja trote in meče iz panja negodno trofjo zalego. Rojil je s starko, torej se je moral prvec zaradi slabega vremena zakasnit. Kaj pa, če se je mladica takoj po roju izvalila in kmalu izprašila? Tako mora biti in nič drugače! Poglejmo, kaj se godi v panju. Odprem panj, pregledam nekoliko sotov: res je, evo jo lepo, mlado, izprašeno matico, sat pa ves v gnidah (prosim, lep star slovenski izraz namesto jajčec). Kar čebelarim, se takega slučaja ne spominjam, letos sem ga pa le doživel.

Velika litijska čebelarska pravda je končana. Zmagali so čebelarji. To je bilo že vnaprej pričakovati. Pravda se je vlekla več let in ji ni primere v zgodovini našega pravosodstva.

Litijsko topilnico je tožilo nad 50 čebelarjev za odškodnino, ker so topilniški žveplenokisli plini zadušili vse čebele v Litiji in eno uro daleč na okoli. Plini so prihajali iz dimnika topilnice, ki je kritične dni (od 17. do 24. junija 1920. l.) žgala srbsko rudo iz Cervenega Brega, ki vsebuje od 18 do 32% žvepla.

Topilnica je morala plačati čebelarjem primerno odškodnino in ogromne pravdne stroške, ki znašajo več sto tisoč dinarjev. Vsemu temu bi se bila lahko ognila, če bi se bila s čebelarji z lepim pobotala, kakor so v začetku predlagali. Toda funkcionarji topilnice niso pa niso hoteli o poravnavi ničesar slišati.

Pravda sama je tudi s čebelarskega stališča izredno zanimiva. Pri razpravah so nastopali

razni čebelarski »izvedenci«, ki so trdili take stvari, da so njih izjave izvabile muzanja celo resnim ustam gospodov sodnikov.

Obžalujemo pa, da je osebno sovraštvo poglano ob pravdi bujno cvetje. Naš tovariš sodni svetnik Žigon v Litiji, ki se je že iz početka zavzemal za pravice čebelarjev, je bil predmet neprestanih napadov in žalitev. Kot fant od fare se pa za vse to ni mnogo zmenil in je šel svojo pot. Zavedal se je, da pravica mora zmagati.

Litijski čebelarji naj ne pozabijo tega svojega prijatelja v sili in naj mu ohranijo v srcu hvaležnost in spoštovanje. To je najmanj, kar moremo od njih zahtevati.

O pravdi sami bomo še pisali, ker je zanimiva tudi s čebelarskega stališča.

Iz prastarih časov. V kraju Boghazkői v Mali Aziji so nedavno izkopali plošče s klinopisi, ki predstavljajo dragocene dokumente iz državnega arhiva države Hatti, ki je obstajala v drugem tisočletju pred Kristusovim rojstvom. Med mnogimi tisoči plošč so našli tudi dele »kazenskega zakonika« izza časa kralja Hattušiliša III., ki se je mnogo vojskoval z znanim egiptovskim kraljem Ramzesom II. (okoli l. 1300. pred Kr. r.). Zanimivi so tile odstavki zakonika:

Kdor ukrade čebele iz panja, je moral prej dati 1 mino srebra, sedaj mu je treba plačati le 5 seklov srebra, pa je krivda poravnana.

Kdor ukrade dva ali tri panje (rečeno je čebelnjake), so prej pokončali vse njegove panje, sedaj mu je treba plačati le 6 seklov srebra. Kdor ukrade en prazen panj, mu je treba plačati samo 3 sekle srebra.

(»Bienen-Vater«.)

Golgota. Danes, 18. junija, ponoči, ko pišem te vrstice, lije dež že ves dan neprestano. Hudo mi je pri srcu, če se spomnim naših dobrih, potrpežljivih in kljub slabim letinam še vedno vztrajnih čebelarjev. Po tolikih grenkosti bi pač zaslužili, da bi šel kelih čebelarske bridkosti od nas. Ali naj ga res izpijemo do dna? Že smo na kolenih in najbolj navdušeni začenjajo obupavati. Pa je ni moči, ki bi nas potolažila... obrisala nebo, da bi se pokazalo zopet solnce in se naše čebele vsaj enkrat do sitega napasle. Saj smo čez mero skromni: ena sama dobra letina, pa bomo pozdravljeni za več let. Ali je res ne bo? Bo, bo!

Cenik čebelarškega orodja in potrebščin

ki jih ima v zalogi blagovni oddelek Čebelarškega društva za Slovenijo v Ljubljani, Jugoslovanska knjigarna, Pred škofijo (poleg stolne cerkve).

P r e d m e t	Cena	
	Din	p
A.-ž. panj na 10 satnikov	280	—
A.-ž. panj na 9 satnikov z verando	325	—
Isti na 10 satnikov	350	—
Baloni za 1 liter Din 8.—, z odprtim podstavkom vred	16	—
Baloni z zaprtim podstavkom za pitanje iz medišča	18	—
Barva za matice	14	—
Begalnice	10	—
Brizgalka za roje	160	—
Čistilnik za med z dvojnimi sitom, iz zelo močne pločevine, emailiran	130	—
Deska za pritrjevanje satnic	6	—
Doza za 25 kg medu, iz fine pločevine	40	—
Doza, leseni obod, za pošiljanje po železnici	12	—
Euskol (zavitek)	8	—
Garnitura za vdolavo satnic (dvojni topilnik za vosek, cevka za lepljenje)	30	—
Kadilniki po Din 85.—, boljši	90	—
Kapa čebelarška (s tkanino) Din 45.—, žimnata	46	—
Klešče za A.-ž. panje	34	—
Klešče za gorko stavbo	26	—
Kolesce za vtiranje žice, navadni 16.—, boljši	20	—
Kozica, zaklopna, za odlaganje satnikov s čebelami	33	—
Luknjač za okvirčke	56	—
Matičnice (kletke) raznih vrst od 2 do 13 Din	—	—
Ista z oddelkom za hrano za razpošiljanje po pošti	3	—
Mreža, žična, za okna (pocinkana), kvadratni meter	40	—
Nastavek s taco za odkrivanje satja ob točenju medu	100	—
Nož za izpodrezavanje satja	10	—
Nož za odkrivanje satja	10	—
Odvijač za vijake	3	—
Okvirčki za A.-ž. panje (nezbiti), za komad	1	75
Pajčolani po Din 30.—, oziroma Din 34.—, z žimnatim vložkom	46	—
Pitalnik za A.-ž. panj iz bele pločevine	18	—
Pipe čebelarške (pihalnik)	70	—
Posode za med, pločevinaste, à 4 kg	12	—
Iste za 55 kg	200	—
Posoda, glej doza za 25 kg	40	—
Iste (leseni sodi) za 50 kg	50	—
Razpršilnik za škropljenje čebel z vodo, navaden	8	50
Razpršilnik za steklenice, zelo učinkovit tudi za vrtno porabo	30	—
Razstojišča, pločevinasta, namesto kvačič za 9 ali 10 satnikov	2	—
Rešetka, matična, močna (domačega fabrikata) za 1 panj	12	—
Rešetka, nemškega fabrikata, m ²	150	—
Rešetka najfinejša, sestavljena iz palčic 34×15 cm	18	—
Rokavice čebelarške	80	—
Samokadilnik »Vulkan«	125	—
Sipalnik, lesen, za A.-ž. panje na 9 in 10 satnikov	25	—
Sito za čiščenje medu (pločevinasto)	20	—
Svetilke za zalivanje satnic	53	—
Stekleničica za pošiljanje medu kot vzorec	3	50
Strgulja za snaženje A.-ž. panjev	10	—
Šablona, jeklena, in zabijač (priprava za pritrjevanje kvačič)	24	—
Ščetica za ometanje čebel	8	—
šilo za vrtnje luknjic	3	—
Tehtnica	1150	—
Točilo za med, najnovejšega sestava, pločevinasto, za 3 satnike 27×41 cm in email.	1120	—
Točilo za med z bronastim okriljem in emailirano	1220	—
Točilo za 10 okvirjev obojestransko (za velike obrate)	3580	—
Topilnik s svetiljko in žličko za lepljenje satnic	50	—
Topilniki za voščine	80	—
Vilice za odkrivanje satja	28	—
Zapahí za žrela:		
a) kovinski, enostranski	2	—
b) isti, dvostranski	3	—
c) leseni (Trinkov sestav) s peresom	1	50
Žica, v klobčiču, dkg	—	40

GOSPODARSKE KNJIGE

Janša, Nauk o čebelarstvu

Tretja izdaja. Priredil Frančišek Rojina. Z dodatkom Albertijev-Znideršičev (A.-Ž.) panj. M. Humeč. Din 24.—.

Humeč, Praktični sadjar.

Zbirka najvažnejših sadjarskih naukov, pojasnjena s 24 barvnimi prilogami in 92 slikami v tekstu. Vešana Din 120.—.

Slovenska kuharica.

Priredila S. M. Felicita Kalinšek. Velika izdaja s slikami v besedilu in 33 barvnimi tabelami v naravnih barvah. Sedma izdaja. Vešana Din 220.—.

Sadje v gospodinjstvu.

Kratek navod o ravnanju s sadjem, o domači sadni uporabi in o konserviranju sadja in zelenjadi. Za gospodinje in dekleta prir. M. Humeč. Pojasnjeno s 13 barv. prilog. in 42 slik. 30 Din.

Gospodinjstvo.

Navodilo za vsa v domačem gospodinjstvu važna opravila. Priredila S. M. Lidvina Purgaj. S 156 slikami. Zdravstveni del spisal dr. Franc Dolšak. Din 40.—.

Nasveti za hišo in dom.

Za vsako gospodarstvo in gospodinjstvo velevažna in koristna knjiga. Priredil I. Majdič. Din 32.—, vešana Din 48.—.

Sadno vino ali sadjevec.

Navod, kako ga izdelujemo in kako z njim ravnajmo, da dobimo okusno in stanovitno pijačo. Z 42 pod. Sestavil M. Humeč. 20 D.

Breskev in marelica.

Navodilo, kako ju vzgajamo in oskrbujemo. Z 22 slikami in 2 barvnimi tabelami. Sestavil M. Humeč. Din 12.—.

Naše gobe.

Navodilo za spoznavanje užitnih in strupenih gob. S 75 barvnimi tabelami. Sestavil Ante Beg. Slike izvršil Dragotin Humeč, ravnatelj meščanske šole. Vešana Din 100.—.

Kubična računica

v novi meri s pridejano naštevanko do 100. Pregledna in praktična strokovna knjiga za posestnike in lesne trgovce. Sestavil Janko Dolžan. Vez. Din 30.—.

Računar

v kronski in dinarski veljavi. (Hitri računar.) Vezan Din 30.—.

Zemljepisni atlas

kraljevine SHS. Izdalo društvo slovenskih profesorjev. Sedem podrobnih zemljevidov. Izvršil ing. Viktor Novak. Din 48.—.

Slovenci.

Zemljepisni, zgodovinski, politični, kulturni, gospodarski in socialni pregled. Napisal Fran Erjavec. Vezan Din 60.—.

Gospodarska geografija.

(Zgodovinski razvoj trgovine in prometa. Naravni pogoji in človek. Produkcija. Trgovina. Promet in njegova sredstva.) Sestavil dr. Vinko Šarabon. Vešana Din 48.—.

Parni kotel.

Navodila kurjačem, posestnikom parnih kotlov itd. Spisal ing. Gvidon Gulič. Din 30.—.

Ojačen beton.

Učna knjiga za stavbne šole in stavbne obrtnike. I. del. Izračunavanje konstrukcij za visoke stavbe iz ojačenega in neojačenega betona. Spisal ing. Jaroslav Foerster. Din 30.—.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani